

Sygn. akt VII U 713/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy P. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość kapitału początkowego i wysokość emerytury

na skutek odwołania P. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 19 marca 2018 r. znak (...) -2004,

z dnia 20 marca 2018 r. znak: (...)

1. umarza postępowanie w części w jakiej zaskarżone decyzje zostały zmienione przez decyzje z dnia 22 października 2018 r. znak (...) -2004 oraz z dnia 23 października 2018 r. znak (...),
2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

P. M. w dniu 9 kwietnia 2018r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. z dnia 20 marca 2018r., znak: (...) przyznającej emeryturę.

Ubezpieczony wskazał, że organ rentowy nie uwzględnił jego dochodów z 1998r. w kwocie 15.393,97 zł, ponieważ przedłożone zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 22 października 1999r. jest rzekomo wadliwe formalnie z uwagi na brak pieczętki. Organ rentowy jednocześnie przyjął jednak do kalkulacji zarobki z 1997r. w kwocie 10.800,00 zł, które zostały wykazane w tym samym zaświadczeniu. Ubezpieczony podkreślił, że oryginał druku Rp-7 z dnia 22 października 1999r. został przekazany do organu rentowego wraz ze świadectwem pracy z (...) Sp. z o.o. jako załącznik do wniosku o ustalenie kapitału początkowego z dnia 29 sierpnia 2003r. Dlatego też zdaniem ubezpieczonego zarzut o niedostarczeniu oryginału tego dokumentu jest niezasadny. Ubezpieczony podkreślił również, że organ rentowy w przesyłanych informacjach o stanie jego konta dotyczących zwaloryzowanego kapitału początkowego nie wskazywał na brak jakiegokolwiek dokumentu pozwalającego na wyliczenie wysokości kapitału początkowego. Ubezpieczony nie zgodził się nadto z przyjęciem do wyliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wyliczenia wskaźnika tej podstawy 1 roku i 9 miesięcy, zamiast okresu faktycznego zatrudnienia i

odprowadzania wysokich składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz podatników w Polsce, czyli od 1997r. (odwołanie z dnia 9 kwietnia 2018r., k. 3-4 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 11 czerwca 2018r. wniósł o oddalenie odwołania.

Organ rentowy uzasadniając swe stanowisko wskazał, że zaskarżona decyzja została wydana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie Oddziału przedstawione dokumenty potwierdzają wykonywanie pracy przez ubezpieczonego stale przez ponad 6 miesięcy, lecz nie potwierdzają wysokości uzyskanego przez niego dochodu w grudniu 1998r. W związku z tym organ rentowy uwzględnił za ten okres jedynie przeciętne wynagrodzenie w kwocie 250,00 zł dodając, że płatnik rozliczał deklaracje bezimienne. W związku z tym w miejsce postulowanej kwoty 15.393,97 zł, została przyjęta kwota 14.231,88 zł. Zdaniem organu rentowego odwołanie ubezpieczonego jest niemożliwe do uwzględnienia poprzez uregulowania ustawodawcze (odpowiedź na odwołanie z dnia 11 czerwca 2018r., k. 20 a.s.).

Pełnomocnik ubezpieczonego na rozprawie w dniu 18 września 2018r. doprecyzował, że odwołanie złożone przez P. M. dotyczy także decyzji ustalającej wysokość kapitału początkowego, wydanej w dniu 19 marca 2018r., znak: (...) -2004 (protokół rozprawy z dnia 18 września 2018r., k. 34 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. M. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w okresie od dnia 1 kwietnia 1997r. do dnia 31 października 1999r. w wymiarze 1/2 etatu, na stanowisku dyrektora ds. administracji nieruchomości, a ostatnio jako dyrektor ds. zarządzania nieruchomości (świadcstwo pracy z dnia 29 października 1999r., akta ZUS).

Ubezpieczony pracując u ww. pracodawcy uzyskał wynagrodzenie w kwotach: 10.800,00 zł w 1997r., 15.393,97 zł w 1998r. oraz 20.641,71 zł w 1999r. (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 22 października 1999r., akta ZUS). Według kartotek płacowych w 1998r. wynagrodzenie ubezpieczonego obejmował kwoty: po 1.200,00 zł za miesiące od stycznia do lipca, 1.412,09 zł za sierpień, po 1.200,00 zł za wrzesień i październik, 1.981,88 zł za listopad oraz 1.200,00 zł za grudzień (kartoteki płacowe za okres od stycznia do grudnia 1998r., k. 51-62 a.s.).

P. M. w dniu 11 września 2003r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. o ustalenie kapitału początkowego (wniosek z dnia 11 września 2003r., akta ZUS). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wydał decyzję w dniu 25 kwietnia 2008r., znak: (...) -2004, w której ustalił kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. w kwocie 14.648,81 zł, przyjmując do wyliczenia okresy składkowe w wymiarze 1 roku i 9 miesięcy oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 17,88%, do którego wyliczenia przyjęto podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989r. do 31 grudnia 1998r. (decyzja z dnia 25 kwietnia 2008r., akta ZUS).

W okresach od 2 stycznia 2001r. do 31 października 2002r. oraz od 1 marca 2003r. do 31 grudnia 2017r. P. M. był zatrudniony w (...) sp. z o.o. w W. na stanowisku Business (...). Pracodawca wystawił w dniu 2 lutego 2017r. zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, z którego wynika, że łączna kwota dochodu ubezpieczonego wyniosła: w 2001r. – 247.619,03 zł, w 2002r. – 237.555,91 zł, w 2003r. – 254.577,44 zł, w 2004r. – 317.744,02 zł, w 2005r. – 330.489,55 zł, w 2006r. – 401.400,00 zł, w 2007r. – 458.307,80 zł, w 2008r. – 524.266,53 zł, w 2009r. – 503.833,80 zł, w 2010r. – 482.301,91 zł, w 2011r. – 430.890,36 zł, w 2012r. – 465.609,00 zł, w 2013r. – 550.045,93 zł, w 2014r. – 287.256,00 zł, w 2015r. – 296.123,18 zł, w 2016r. – 292.266,84 zł i w 2017r. – 352.938,90 zł (zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 2 lutego 2017r., akta ZUS, świadectwo pracy z dnia 31 grudnia 2017r., akta ZUS).

Ubezpieczony w dniu 15 lutego 2018r. złożył wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. o przyznanie prawa do emerytury (wniosek z dnia 15 lutego 2018r., akta ZUS). Organ rentowy wydał wówczas decyzję z dnia 19 marca 2018r., znak: (...) -2004, w której ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. na kwotę 14.822,28 zł. Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu do okresów składkowych jeden rok i 9 miesięcy

zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. od dnia 1 kwietnia 1997r. do dnia 31 grudnia 1998r. Za 1998r. Oddział uwzględnił zarobki osiągnięte przez ubezpieczonego w 1998r. w kwocie 14.231,88 zł, zamiast kwoty 15.393,97 zł, wynikającej z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 22 października 1999r., ponieważ wskazany dokument nie zawiera pieczętki nagłówekowej (decyzja z dnia 19 marca 2018r., akta ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. w dniu 20 marca 2018r. wydał decyzję znak: ENP/6/045169575, przyznająca ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2018r. Wysokość emerytura została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Do wyliczenia przyjęto kwotę składek zaewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 520.978,07 zł, kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego – 55.360,77 zł i średnie dalsze trwanie życia wynoszące 205,70 miesięcy (decyzja z dnia 20 marca 2018r., akta ZUS).

P. M. złożył odwołanie od wskazanych decyzji z dnia 19 marca 2018r. oraz z dnia 20 marca 2018r. W toku postępowania sądowego organ rentowy wydał decyzję z dnia 22 października 2018r., znak: (...) -2004, ustalając ponownie kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. na kwotę 14.868,28 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie osiągnięte przez ubezpieczonego w 1998r. w kwocie 15.393,97 zł na podstawie potwierdzenia z Wydziału (...) i Składek oraz przedłożonych kartotek zarobkowych. Ponownie organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu do okresów składkowych okres jednego roku i 9 miesięcy (decyzja z dnia 22 października 2018r., akta ZUS). Z kolei decyzją z dnia 23 października 2018r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przeliczył P. M. emeryturę, uwzględniając przeliczony kapitał początkowy (decyzja z dnia 23 października 2018r., akta ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, a także złożonych przez ubezpieczonego w toku postępowania. W ocenie Sądu dokumenty te, obejmujące decyzje ZUS oraz potwierdzające zatrudnienie i wysokość dochodów P. M., były wiarygodne i ostatecznie nie były kwestionowane przez strony procesu. W związku z tym stanowiły podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Postępowanie w sprawie odwołania P. M. w części podlegało umorzeniu, zaś w pozostałym zakresie Sąd odwołanie oddalił.

Z uwagi na przedmiot sporu tytułem wstępu podkreślania wymaga, że P. M., jako osobie urodzonej pod dniu 31 grudnia 1948r., przysługuje prawo do emerytury w myśl art. 24 i następnych ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1270 t.j.), zwanej dalej ustawą emerytalną. Wymieniony przepis art. 24 wskazuje, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zasady obliczania wysokości emerytury określonej w art. 24 zostały ustalone w art. 25-26 ustawy emerytalnej. W myśl art. 26 emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 ustawy przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 ustawy. Z kolei z art. 25 ust. 1 ustawy wynika, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ustawy, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zaewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

W świetle zacytowanych przepisów jednym z podstawowych elementów obliczenia wysokości przyznanej ubezpieczonemu emerytury jest kapitał początkowy. Zgodnie z art. 173 ust. 1-3 ustawy emerytalnej ustala się go dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na

ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Jego wartość ustala się na dzień wejścia w życie ustawy. Z kolei w myśl art. 174 ust. 1 i 2 w/w ustawy, wyliczenia kapitału dokonuje się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Ustala się podstawę wymiaru w oparciu o zasady określone w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, to jest z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych przed dniem 1 stycznia 1999r. (art. 15 ust. 1) bądź z okresu 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (art. 15 ust. 6). Ponadto, przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Sąd, rozpoznając odwołanie P. M., ocenił, że zastosowanie w zakresie w jakim ZUS uwzględnił żądanie ubezpieczonego i wydał nowe decyzje, powinien znaleźć art. 477¹³ § 1 k.p.c. Wskazany przepis stanowi, że zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub przez wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

W rozpatrywanej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. decyzją z 19 marca 2018r. w sprawie ponownego ustalenia kapitału początkowego oraz decyzją z 20 marca 2018r. w sprawie przeliczenia emerytury, zmienił decyzje zaskarżone przez P. M. w ten sposób, że przyjął do wyliczenia wartości kapitału początkowego wysokość wynagrodzenia uzyskanego przez ubezpieczonego w roku 1998 w kwocie 15.393,97 zł, ustaloną na podstawie kart wynagrodzeń oraz wynikającą z Rp-7. Powyższa okoliczność wynika wprost ze stanowiska organu rentowego przedstawionego w piśmie procesowym z 25 października 2018r. (k. 68 a.s.), w którym ZUS wskazywał na dokonanie powyższej zmiany, a także z analizy decyzji z 19 marca 2018r. W dokumentach stanowiących załączniki do tej decyzji organ rentowy wskazał, że przyjął za rok 1997 wynagrodzenie w kwocie 10.800 zł (tak samo jak w zaskarżonej decyzji), a za 1998r. wynagrodzenie wynoszące 15.393,97 zł (wyższe niż w zaskarżonej decyzji, zgodnie z informacją z Rp-7). W konsekwencji w zakresie zarzutów ubezpieczonego dotyczących wadliwej, zbyt niskiej kwoty wynagrodzenia za 1998r., przyjętej do wyliczenia kapitału początkowego i zarazem emerytury, żądanie P. M. zostało zaspokojone. W tej więc części zaistniały przesłanki do umorzenia postępowania na podstawie art. 477¹³ § 1 k.p.c., o czym Sąd orzekł w pkt 1 wyroku.

W pozostałym zakresie odwołanie podlegało oddaleniu, gdyż ubezpieczony wnosił o przyjęcie do wyliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego całego okresu zatrudnienia w Polsce począwszy od 1997r. Organ rentowy w zaskarżonych decyzjach wyliczających wysokość kapitału początkowego, do okresów składkowych uwzględnił ubezpieczonemu 1 rok i 9 miesięcy zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. od dnia 1 kwietnia 1997r. do dnia 31 grudnia 1998r. Takie stanowisko organu rentowego jest prawidłowe, ponieważ kapitał początkowy ustala się na dzień wejście w życie ustawy emerytalnej, a więc na 1 stycznia 1999r., uwzględniając do wyliczenia tylko te okresy, które przypadły przed tą datą. Wskazuje na to wyraźnie art. 174 ustawy emerytalnej. Podkreśla się to również w orzecznictwie wskazując, że podstawę wymiaru kapitału początkowego, stosownie do treści art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustala się przyjmując okresy składkowe i nieskładkowe przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy emerytalnej, a zatem do dnia 31 grudnia 1998r. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 stycznia 2013r., sygn. akt III AUa1113/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 sierpnia 2016r., sygn. akt III AUa 1227/15). W związku z tym brak jest możliwości uwzględnienia ubezpieczonemu przy ustalaniu kapitału początkowego okresu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 31 października 1999r. jak również kolejnych okresów pracy. Okresy te nie zostały pominięte przy wyliczaniu emerytury z tym, że organ rentowy dokonując wyliczeń świadczenia emerytalnego za okres po 1 stycznia 1999r. uwzględnił składki

zaewidencjonowane na koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji, które były odprowadzane po 1 stycznia 1999r.

W związku z powyższym w pozostałym zakresie Sąd oddalił odwołanie, o czym na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł w punkcie 2 wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)